

Høgtfællerne. Man gjør sig i det Hele taget vanskelig nogen klar Forestilling om, hvor dybt dette Lovforslag vil kunne gribe ind i det ægtefæbelige Liv. Der findes nu, ogsaa udenfor det ligefremme Dagleiararbejde, en Mængde Stillinger, hvori den gifte Kvinde kan opnaa selvstændigt Erhverv — Kunstnerinder, Lærerinder, Modehandlerinder, de mange Arter af kvindelige Embeds- og Bestillingsmænd, Syersker, Handlende o. s. v. —, saa Lovens Omraade vil blive stort og dens Anvendelse ingenlunde høre til Sjeldenhederne. For alle saadanne Kvinder aabner Lovforslaget en let Afgang og dermed ogsaa en Fristelse til, naar der, som man siger, kommer en Kurve paa Traaden, at unddrage sig det ægtefæbelige Samliv og de ægtefæbelige Forbær. Saadanne Konfessionsfænter ere i høi Grad betænkelige, og man bør vel vogte sig for uden tvingende Nødvendighed at fremkalde dem. — Der til kommer, at Forslagets Bestemmelser kun daarlig lade sig forene med Lovgivningens øvrige Forskrifter i Høgtfæbelsmaterien. Reglen er for Liden den, at Husfruen og Børns Forsørgelse ene paahviler Manden, og i en naturlig og nødvendig Forbindelse dermed faar Lovgivningens Bestemmelser om Formuesfællesskabet. Her vil man nu give en Lov, der gjør det muligt for Husfruen aldeles vilkaarlig at beholde for sin egen Person en Del, og i mange Tilfælde den største Del, af Midlerne til Familiens Eksistens, uden at man samtidigt paalægger hende nogenformelt Forpligtelse til at yde Bidrag til Familiens, navnlig Børnens, Underholdning. Synes en Kone, der er istand til selvstændigt Erhverv, at det er noget knebent med det daglige Udkomme, og hun føler, at hun trænger til et bedre og maasse noget friere Liv, saa forlader hun uden videre Manden og lader ham sørge for Børnene og betale Sjælden. Det Offentlige tvinger Manden til at forsørge Husfru og Børn, og gjør han det ikke, kan han komme paa Bånd og Brød, men Konen skal det tilstedes, uden nogenformelt Forpligtelse ligeoverfor Familien, at leve slot for sine Penge; det kalder jeg ikke at dele lige mellem Høgtfællerne. En gammel Afsat af 5te Juli 1796, „om Høgtmænd, der unddrage sig fra at leve med deres Husfruer“, siger, „at Billighed og Retfærdighed fordrer, at slige Mænd blive tvungne til at opfylde de dem i saa Henseende paahvilende Pligter“, men nu finder man ikke noget Ubilligt og Uretfærdigt i at indrømme Konen Tilladelse til at gaa sin Vej og unddrage Familien og Børnene den Hjælp til Opholdet, som hun er istand til at yde, maasse ofte i langt rigere Maal end Manden. Der er neppe Nogen, som tør sige, at Sligt vil være ret og billigt, og ville saadanne Forhold have nogen god Indflydelse paa Høgtfæbelskabet? Man prøver her en ny Ordning af Høgtfæbelskabet, som er uforenelig med den i de ægtefæbelige Forhold iøvrigt bestaaende Retstilstand, saalænge Formuesfællesskabet bestaar, og en Ting er

stiller, at en saadan Lov i mange Tilfælde, og hvor man maasse mindst tænker sig det, vil befordre et daarligt Forhold mellem Høgtfællerne.

Ser man imidlertid bort fra den Tilfældelse, Lovforslaget saaledes giver Husfruen til at hæve Samlivet, og gaar ud fra, at dette bestaar, fremstiller sig naturligen det Spørgsmaal, hvorledes bliver Husfruens Stilling da, og hvilken Gavn vil hun i saa Fald have af Loven? Det kan ikke nytte at blive staaende ved almindelige theoretiske Betragtninger over det Behagelige for Husfruen i at have Noget, som hun kan kalde sit Eget, og at hun bliver stillet friere overfor Manden osv. Dette kan være meget rart for begge Parter, naar Forholdet mellem dem er, som det bør være, men i saa Fald behøves ingen Lov; man skal undersøge, hvorledes Sagen stiller sig, naar Forholdet mellem Høgtfællerne er slet, og det vil da vise sig, at den Raadighed over Selverhvervet, som gives Konen, meget mere er paa Papiret end i Virkeligheden. Det vil være saagodt som umuligt for Husfruen nogenstunde at gøre Bevis for, at Gjenstande, som findes paa den fælles Bopæl, bevislig ere anskaffede af hende for Penge, hun har erhvervet ved selvstændig Virksomhed, og Spørgsmaalet reducerer sig da til Pengene selv. Forlanger Manden Del i dem, men Konen er den kraftigste Karakter, beholder hun dem, og saa behøver hun ingen Lovbeskyttelse; er hun den Undertrykte, tager Manden Pengene alligevel, og hvilken Beskyttelse giver Loven hende da? Ingen — undtagen den, at hun kan anmeldte Manden for Politiet og muligens — naar han vil vedgaa at have taget Pengene fra hende mod hendes Villie — faae ham straffet for Eiendomsindgreb. Det er en bekendt Sag, at, om end Forholdet mellem et Par Høgtfolk er meget slet, griber Konen ikke, saalænge det er hendes Afgt at fortsætte Samlivet, til det Middel at faae Manden idømt Straf, og man skal sikkerlig være meget varsom med ved Lovbestemmelser at tilskynde hende dertil. Bliver Forholdet mellem Høgtfolkene saa slet, at Samlivet hæves, vil Sagen stille sig omrent paa samme Maade; Bevist for de selverhvervede Gjenstande vil da være lettere, men Konen har ingen anden Beskyttelse mod Manden end at faae ham straffet (og saa bagefter faae endnu flere Bant). Jeg tror derfor, at man ved denne Lov vil berede Kvinden en Skuffelse; man byder hende en tvivlsom og i praktisk Henseende betydningsløs Beskyttelse for sit Erhverv, en Beskyttelse, der paa flere Omraader er ledsaget af saamange Ulemper, at den langt overveies af disse.

Det er blevet sagt, at Lovforslaget ikke tilfigter nogen Ophævelse af Formuesfællesskabet, at Husfruen kun faar en Raadighed i Levende Live, og at hun altsaa ikke beholder noget egenligt Særeie, men at hendes Eiendele vedblive at høre